

כיצד נצל ספר שיר השירים?

תמר זקס

מורי יחיא לקח את הספר בידי, דפדף בו בזהירות, והבין מיד שזהו פרוש לספר שיר השירים שנכתב על ידי רבי סעדיה גאון לפני שנים רבות. למרבה המזל, הפסוקים והפרושים היו כתובים בכתב ברור.

הוא רצה להוסיף את הספר לספריה שלו, כדי שיוכל ללמד וללמד ממנו, אך הספר היה יקר, ולמורי יחיא לא היה די כסף לשלם למוכר בעבורו. עצב גדול מלא את לבו של מורי יחיא, כשראה שמוכר הספרים עוטף את הספר בבד עבה, ומכניס אותו חזרה לתרמילו. לפתע צץ במוחו של המורי רעיון.

"תוכל להשאיר אצלי את הספר לכמה ימים?" בקש המורי מסוחר הספרים.

"אני יכול להשאיר אותו אצלך רק לילה אחד. מחר מקדם בבקר אני עוזב את העיר צנעא וממשיך בדרכי. אבוא לקחת אותו חזרה לפני צאתי."

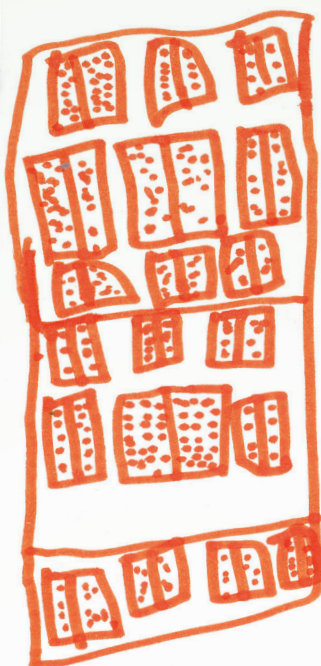
הודה מורי יחיא למוכר הספרים. מיד לאחר שפנה המוכר לדרכו, קרא המורי ליוסף ולחבריו, פרם בזהירות את החוט העבה שקשר את

לפני שנים רבות, כשעדין לא היו בתימן מחשב, מדפסת או מצלמה, כל מי שרצה להתפלל, לקרא תהלים או ללמד תורה, היה מעתיק את התפלות והפסוקים ומכין לעצמו חמש או סדור תפלה. מורי יחיא, סבא של יוסף, למד את יוסף ואת חבריו לקרא ולכתב, ולהכין לעצמם את הספרים.

למורי יחיא הייתה ספריה גדולה. שעות רבות למד מורי יחיא בספריה, קרא ועין בספרים שהיו בה.

מוכרי הספרים בצנעא הכירו את מורי יחיא ואת אהבתו לספרים. הם ידעו שהוא מוכן לשלם כסף רב עבור ספרים עתיקים וישנים. באחד הימים עבר בצנעא מוכר ספרים ובתרמילו ספר בן אלף שנים. ידע הסוחר שבעבור הספר שבתרמילו יוכל לקבל כסף רב, לכן, מיד כשהגיע אל העיר, פנה הישר אל ביתו של מורי יחיא ודפק על דלתו.

הכניס המורי את סוחר הספרים לביתו, והתבונן בספר שהוציא מתרמילו. היה זה ספר ישן וללא כריכה, דפיו תפורים זה לזה בחוט עבה.

לאחר ששנתו, התרעננו ונחו מעט, המשיכו יוסף וחבריו לכתב ולהעתיק את הפסוקים והפרושים. עם אור ראשון, כשקרני השמש חדרו דרך החלון, סימו יוסף וחבריו לכתב את הדפים האחרונים.

רגע לפני שהגיע מוכר הספרים, מורי יחיא את דפי הספר, והספיק להחזיר אותו בזמן לסוחר הספרים.

כך, בזכות מורי יחיא, ובזכות יוסף וחבריו, נצל הפרוש לספר שיר השירים בן אלף השנים של רבי סעדיה גאון. הספר שהכינו יוסף וחבריו נשאר שנים רבות בספרייתו של מורי יחיא. כשעלה הרב יוסף קאפח לארץ ישראל עם כל משפחתו, הוא הביא את הספרים של מורי יחיא, וביניהם גם את הפרוש לשיר השירים שהעתיקו הוא וחבריו בלילה אחד.

הדפים הישנים, חלק אותם בין יוסף וחבריו, ובקש מהם להעתיק את הדפים שקבלו. במשך שעות רבות ישבו יוסף וחבריו יחד, והעתיקו בכתיב נאה ומסדר את הפרוש לספר שיר השירים.

"אני עיף," אמר עזרי ושפשף את עיניו.

"גם אני," אמר יחיא.

"וגם אני," הוסיף פנחס. "צריך הרבה סבלנות וגם הרבה כח להעתיק את כל הדפים בלי לשגות."

"כלנו עיפים אחרי שכתבנו כל כך הרבה שעות, אבל אנחנו רוצים להעתיק את כל דפי הספר עד הבוקר," אמר יוסף.

"אתם צודקים," אמר מורי יחיא, "זה לא

קל לכתב כל כך הרבה פסוקים ופרושים בלי לטעות. אנחנו כמעט מסיימים. נעשה הפסקה קצרה ונמשיך בכחות מחדשים."

סלסלות ביצים, תמרים ושקדים תמר זקס

"בואי נמשיך!" זרזה אמא את
ברכה לפני שנפתחה הדלת.

"אמא, למה אנחנו ממהרים ולא מחכים
שנפתח הדלת?" התפלאה ברכה.

"כדי שחלקת החבילות תהיה בסדר,"
השיבה אמא וזרזה את ברכה.

כך עברו אמא וברכה בזריזות
מסמטה לסמטה ומרחוב לרחוב.
מפעם לפעם נעצרו, הניחו את
חבילת המזון בכניסה לבית,
נקשו על הדלת ועזבו במהירות
את המקום.

כשסימו להניח את החבילה
האחרונה, מהרו חזרה הביתה
להתכונן לקראת שבת.

"אמא, איפה להניח את הביצים שלא ישברו?"
"הנה שם." הצביעה אמא לכוון השער.

ברכה הניחה את כדי החמאה בתוך
הסלסלות, וסיעה לאמא לכסות אותן. לפני
שסימו וקשרו את הסלסלות, הוסיפה אמא
לכל סלסלה מספר שטרות של כסף. אחר
כך פתחה את השער הגדול, ושתיהן

יצאו אל הרחוב. היתה זו שעת בקר
מקדמת. מעטים היו האנשים
שהלכו בשעה זו בסמטאות
הצרות. שקט שרר מסביב, רק
קול פסיעותיהן של אמא וברכה
נשמע על המדרכות.

מדי פעם נעצרה אמא ליד אחד
הבתים, הניחה סלסלת מזון ונקשה
על הדלת.

השכם בבקר שמעה ברכה
קולות ורעשים מקומת הכניסה. דלת המחסן
נפתחה ונסגרה. היא פקחה את עיניה ומיד
נזכרה: יום ששי היום, יום חלקת המזון
לשבת! מהרה ברכה לקום, נטלה את ידיה,
שטפה את פניה, וירדה לחצר. למטה, ליד
המחסנים, עמדה אמה ומלאה כדים קטנים
בחמאה.

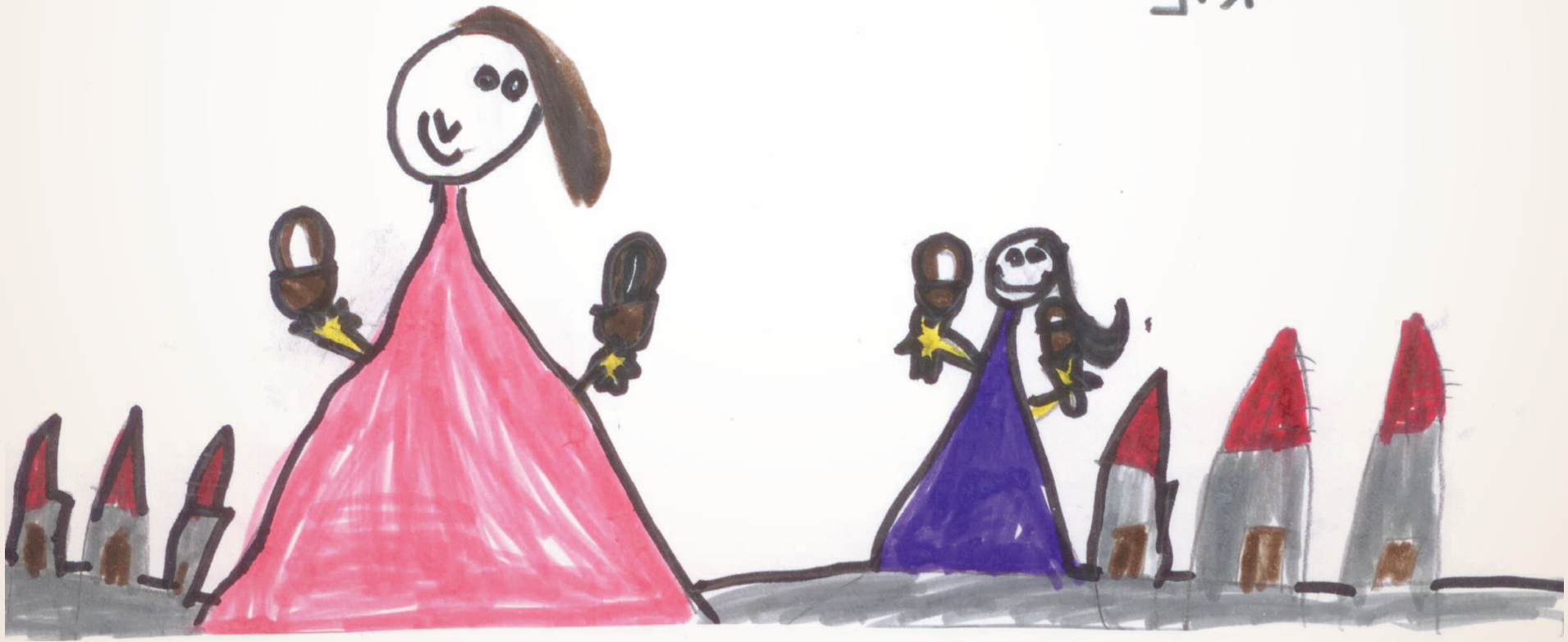
"אמא, גם אני רוצה לעזור!" בקשה ברכה.

"מצין, אני צריכה עוד תמרים ושקדים. את
יכולה להביא גם את הביצים?" שאלה אמא.

"אני כבר מביאה!" אמרה ברכה, אספה
בזהירות את הביצים הטריות בסלסלות,
מהרה אל המחסן והוציאה מתוכו שקדים
ותמרים, שמה גם אותם בסלסלות, והביאה
אותם הישר לאמא.

51215

פיה פתחה בחכמה תמר זקס

בְּכֹל יוֹם, בְּסִיּוּם הָעֵבוּדָה, קָרָא אָבָא לְאַחִים וְלִמַּד אוֹתָם בְּחִדְרוֹ. בְּרָכָה הִתְיַשְׁבָּה בְּפֶתַח הַחֹדֶר וְהִקְשִׁיבָה לְדַבְרֵיו שֶׁל אָבָא בְּרַב קֶשֶׁב.

”מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֶׁבֶת בְּפֶתַח הַחֹדֶר?” שָׁאַל אָבָא אֶת בְּרָכָה בְּכֹל עָרֵב.

”גַּם אֲנִי רוֹצֵה לְלַמֵּד עַל יוֹסֵף וְאַחִיו, עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וּמִשָּׁה בְּתֵבָה!” עֲנִתָה בְּרָכָה.

רָאָה אָבָא שֶׁבְּרָכָה מַגִּיעָה בְּכֹל יוֹם, יוֹשֶׁבֶת בְּפֶתַח, מִקְשִׁיבָה וְלוֹמְדָת.

”בּוֹאֵי בְּרָכָה, בּוֹאֵי הַכְּנֹסִי,” הִזְמִין אוֹתָהּ אָבָא, ”הַצְטַרְפִּי אֵלַיִנו וְתִלְמְדֵי אֶתְנוּ תוֹרָה.” מֵאֵז אוֹתוֹ הַיּוֹם הַצְטַרְפָּה בְּרָכָה אֶל אַחִיהָ וְלִמְדָה אֶתְם כָּל מָה שֶׁלֵּמַד אָבָא.

שָׁנָה עֲבָרָה, עוֹד שָׁנָה וְעוֹד שָׁנָה... בְּרָכָה גִּדְּלָה וְנִשְׁאַה לְרַב יוֹסֵף קַאֲפַח וְעִלְתָה עִם מְשֻׁפְחָתָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. כָּל אוֹתוֹן שָׁנִים זָכְרָה אֶת אֲשֶׁר לִמַּד אוֹתָהּ אָבָא בְּתִימָן.

בְּאַחַת הַשָּׁבָתוֹת, בְּדַרְכָּה לְבֵית הַכְּנֹסֶת, רָאָתָה הַרְבֵּנִית בְּרָכָה אֶת

אַחַת... שְׁתִּימָה... שְׁלֵשׁ... אַרְבַּע... סֹפְרָה בְּרָכָה בְּלִבָּהּ אֶת הַמְדֻרְגוֹת הַיּוֹרְדוֹת אֶל בֵּית הַמְּלָאכָה. אַחִיהָ - שְׁלֵמָה, אַבְרָהָם, עֲזַרְיָאֵל וַיְחִיאֵל הַקֶּטָן - עֲבָדוּ שָׁם וְהִכִּינוּ תַכְשִׁיטֵי כֶסֶף וְזָהָב, שְׁרָשְׁרָאוֹת, עֲגִילִים וְצִמִּידִים. הַתַּכְשִׁיטִים הוֹכִינוּ עֲבוּר רַבָּקָה הַכֶּלֶה, וְעֲבוּר כָּל אַחִיוֹתֶיהָ, לְכַבּוֹד חֲתָנֶתָה הַקְּרֵבָה.

בְּרָכָה אֶהְבָּה לְהַכִּין אֶתְם אֶת הַתַּכְשִׁיטִים, לְהַתִּיף אֶת הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְלִרְאוֹת אִיף, כְּשֶׁמְחַמְמִים אוֹתָם, הֵם מְתַרְכְּכִים לְאֵט-לְאֵט וְנִהְיִים נוֹזְלִיִּים.

”שְׁלֵמָה, אַבְרָהָם, סִיּוּמְנוּ לְהַיּוֹם!” קָרָא אָבָא בְּכֹל עָרֵב, ”עֲזַרְיָאֵל וַיְחִיאֵל, בּוֹאוּ גַם אַתֶּם, הַגִּיעַ זְמַן לְלַמֵּד פְּרָשַׁת שְׁבוּעָה!”

בְּרָכָה עֲזָרָה לְאַחִיהָ לְסַגֵּר אֶת בֵּית הַמְּלָאכָה, וְעִלְתָה בְּעַקְבוֹתֶיהָ. בְּחִדְרוֹ הַקְּרִיא אָבָא לְאַחִים אֶת הַפְּסוּקִים, וְהִסְבִּיר לָהֶם עַל הַמְּבוּל וְעַל הַתֵּבָה שֶׁבְּנָה נֹחַ, עַל אַבְרָהָם וְשָׂרָה. בְּרָכָה הִתְיַשְׁבָּה בְּפֶתַח הַחֹדֶר וְהִקְשִׁיבָה.

לאחר התפלה, הגיעו השכנות והביאו אתן עוד ועוד חברות. בגשם, בקור וגם בחם הגדול, הן למדו עם הרבנית את פרשת השבוע מדי שבת.

חברותיה השכנות יושבות בחצר, מפטפטות ביניהן ומשתעממות. לאחר שהסתיימה התפלה, הזמינה את השכנות לביתה להתכבד בתה ועוגה, וללמד יחד אתה פרשת השבוע. מאז, כל שבת בבקר

מְרַבְּדִים עֲשֵׂתָה לָהּ תָּמַר זָקִים

לפתע צלצל הטלפון. "הרבנית ברכה?
מצטערים, אנחנו מבטלים את ההזמנה. אין
לנו צורך במפוח, בסנרים ובמטפחות."

דאגה גדולה מלאה את לבה של ברכה. דמעות
זלגו על לחייה. "מה אעשה בכל הרקמות?
אין אשלים לכל הרוקמות שעבדו קשה ימים
ולילות?"

"אל תבכי, אמרה אמה של ברכה, במקום
להצטער ולבכות, עליך להתפלל בכונה גדולה
והכל יסתדר לטובה."

נגבה הרבנית ברכה את הדמעות מלחייה,
והתפללה בכונה גדולה.

כעבור מספר ימים דפקו על דלת הבית תיירים שהגיעו לטליל בארץ ישראל.
הם שמעו על עבודות הרקמה התימנית שנוקמו בבית המלאכה של
הרבנית קאפח. רצו התיירים לראות מפה אחת רקומה ברקמה תימנית.
פתחה הרבנית קאפח את אחת המזודות, הוציאה מתוכה מפה גדולה
ופרשה אותה על שלחן האכל. ראו התיירים את הרקמה הצבעונית,
ושאלו אותה האם יש לה מפות נוספות. הוציאה הרבנית ברכה את
כל המפות המטפחות, המפיות והסנרים מהמזודות, והחדר התמלא
בקריאות התפעלות.

אל בית המלאכה לתפירה ולרקמה של
הרבנית ברכה נכנסו שני סוחרים. הם התבוננו
בשמלות ובמפות הרקומות שרקמו הרבנית
וחברותיה. הדגמאות שעל המפות היו
צבעוניות ויפיפיות, ומצאו חן בעיני הסוחרים.
מיד החליטו הסוחרים להזמין לחנות שלהם
עבודות רקמה.

"אנחנו רוצים להזמין חמשים מפות
שלחן רקומות, מאה מפיות קטנות, סנרים
ומטפחות," אמרו הסוחרים, "נבוא לקחת את
הרקמות ביום שלישי בעוד שבוע."

שמחו הרבנית והרוקמות על ההזמנה
הגדולה, יצאו לחפש בדים וחוטמים מתאימים,

עברו מחנות לחנות ובחרו בדים מסוגים שונים, וחוטמים בשלל צבעים.
כשסיימו הביאו את השקיות לבית המלאכה. למחרת בבקר החלו
לתפור ולרקום. הזמן היה קצר והמלאכה מרבה. כדי להספיק ולסיים
בזמן עבדו הרוקמות גם בלילות. כעבר שבוע הייתה ההזמנה מוכנה.
הרבנית ברכה קאפח ארזה בשמחה גדולה את עבודות הרקמה בשתי
מזודות גדולות, הניחה אותן לצד דלת הכניסה וחכתה.

חכתה הרבנית קאפח, בביתה. אך סוחרים הבדים לא הגיעו כפי שהבטיחו.

"איזה יפי..."

"איזו דגמה נהדרת!"

"כל כך צבעוני..."

"תראו את המפה הזו!" אמר תיר מאנגליה.

"ואת זו!" הוסיפה אשתו.

"המפיות האלו נהדרות," התפעלה תירת מצרפת,

"והסנרים כל כך יפים!"

באותו היום קנו התירים את כל המפות, הסנרים והמטפחות שהיו
במזודות.

בכסף שקבלה עבורם, שלמה הרבנית ברכה לכל הרוקמות שעבדו
שעות רבות.

מֶרֶק עַל הַרְצָפָה תָּמַר זִקִּים

ניחוח נעים של מרק תימני התפשט במטבח של משפחת קאפח. זה עתה סימה הרבנית ברכה להכין את המרק לשבת. הנמיכה את האש שתחת הסיר, ולבשה מעיל חם.

"אני הולכת לבקר את גברת כהן, אמרה לדוד ונעמי. אתם בינתיים, השגוהו בבקשה על סיר המרק, וסימו לשטף את הבית."

"אתה תטאטא ואני אשטף," הציעה נעמי לדוד, והגישה לו את המטאטא.

"לא, מה פתאום! אני טאטאתי את הבית בשבוע שעבר. היום תורף! את תטאטאי ואני אשטף."

"לא, אני לא מסכימה, אני מטאטאת את הבית בכל יום ששי, השבוע תורף," אמרה נעמי והחזירה לדוד את המטאטא.

"לא! היום תורף."

"תורף!" "תורף!" צעקו דוד ונעמי והעבירו את המטאטא זה לזה. לפתע, פגע המטאטא בסיר הרותח. ונפל בקול גדול על הרצפה! המכסה שלו התגלגל תחת הספה. והמרק? המרק הטעים נשפך על הרצפות. נבהלו דוד ונעמי, הרימו את הסיר וכסו אותו במכסה.

"מה נעשה?" שאלו זה את זה.

בלי ריב ובלי וכוף לקחו שניהם דלי וסחבה ונקו את המטבח ואת שאר חדרי הבית.

"ומה עם המרק? מה נעשה עם המרק?" שאל דוד.

"נכין מרק חדש," פסקה נעמי.

"אבל אנחנו לא יודעים איך מכינים מרק!"

"נלך לבתיה השכנה ונשאל אותה."

נגשו דוד ונעמי אל בתיה וספרו לה את כל מה שקרה. בתיה הקשיבה לספורם, הנהנה בראשה, ואמרה: "אעזר לכם בשמחה!" היא

הוציאה מהמקרר גזרים, תפוחי אדמה, בצלים ושאר ירקות שהיו בביתה. עזרה לנעמי ודוד לקלף, לפרס ולחתך את הירקות, הוסיפה מלח ותבלינים, כסתה את הסיר, הניחה אותו על האש וחזרה לביתה.

לא עבר זמן רב והרבנית ברכה שבה לביתה. פתחה את הדלת ושמחה גדולה מלאה את לבה. הבית היה נקי ומצחצח לכבוד שבת. על האש עמד סיר המרק. אך מה קרה למרק? ריחו היה נעים אך שונה מתמיד... לקחה הרבנית כף גדולה וטעמה את המרק. המרק היה טעים, אך לא היה זה המרק שבשלה הבקרו! "משהו קרה כשלא הייתי בבית..."

המשיכה לשבת ולהתפלל ליד הנרות הדולקים.

”אמא, למה את יושבת ליד נרות השבת, על מה את מתפללת?”

”אני מברכת ומבקשת שתמשיכו להתנהג יפה זה לזה, תעזרו זה לזה, ותזכו למצוות רבות. אני מתפללת ומבקשת על כל עם ישראל, שייזכו לבריאות טובה, אשר ולב שמח.”

חשבה הרבנית לעצמה, הביטה בְּדוד ובנעמי שהסתודדו בפנות החדר, אך לא אמרה להם דבר, כי הבינה שהם מצטערים, ותקנו את אשר קלקלו.

הערב ירד. הגיעה השעה להכניס את השבת. התישבה הרבנית ליד נרות השבת, הדליקה אותם, כפתה את עיניה בשתי ידיה וברכה: ”ברוך אתה... אשר קדשנו וצונו להדליק נרות שבת,” כשסיימה

לא צריך עוזרים תמר זקס

"הספרים כבדים. מדוע אתה מחלק אותם לבדך?" שאל איתן את הרב.

"אני לא זקוק לעזרה," ענה הרב בחיוך.

"אבל אתה עובד במשך שעות רבות, לומד ומלמד וכותב ספרים, גם עונה לכל האנשים שפונים אליך בשאלות."

"אין לך עוזרים?" התפלא אבא.

"יש לי עוזרים!"

"מי הם העוזרים שלך? מתי הם מגיעים?"

"הם כאן."

"איפה הם?" הסתכלו אבא ואיתן סביב.

"הם כאן אתי," חייך הרב, "העיניים שלי, האזניים שלי, הידים שלי, המשקפים שלי. הם העוזרים הטובים ביותר!"

איתן אהב לנסע עם אבא לירושלים, להתפלל בבית הכנסת "אבי דוד", בית הכנסת שבו התפלל ולמד מדי יום הרב יוסף קאפח.

באחד הימים הקדימו אבא ואיתן להגיע לבית הכנסת. "היום נגיע לבית הכנסת לפני כולם, נהיה הראשונים!" שמח איתן.

"השעה אכן מקדמת," אמר אבא, "אך אני בטוח ככל וכלל שנהיה הראשונים."

"מי יכול להקדים אותנו?" התפלא איתן.

"הרב קאפח, בכל בקר הוא מגיע ראשון."

כשנכנס איתן אל בית הכנסת הוא ראה שאבא צדק. הרב קאפח כבר סיים להוציא מהארון שבפזרת הנשים את הסדורים וספרי הגמרא, והניח אותם ליד כסאות המתפללים.

תחפושות לפורים תמר זקס

בגן אילנה השמחה הייתה גדולה - חג פורים קרב ובא. ליד שלחנות ישבו נגה, נדב, שירה ואביעד, הדביקו ליצנים ומסכות, וקשטו את הסלסלות למשלוחי מנות.

"למה תתחפשו בפורים?" שאלה אילנה הגננת, והוסיפה עוד דבק למכל הקטן שעמד על השלחן.

"אני אתחפש למלכת אסתר!" הכריזה שירה. "אני - לאינדיאני!" אמר נדב.

"אני אהיה שוטרת..." הוסיפה נגה. "ואתה?" שאלו נגה ונדב את אביעד, "למה תתחפש?"

"לא מגלה ולא מגלה..." ענה אביעד.

"זה לא הוגן! אנחנו גלינו לך למה נתחפשו!" "לא מגלה ולא מגלה..." השיב אביעד, "תצטרכו לחכות למסבת פורים."

"רמז קטן?" בקשה נגה.

"טוב, רק רמז אחד. זו תהיה תחפשות כמו שהייתה לאריה ונעמי," השיב אביעד.

"כמו שהיה למי?" שאלה שירה.

אילנה הגננת, "זהו מקום שבו שומרים על הביצים ומחממים אותם עד שיבקעו מהם אפרוחים."

"אבל איך מתחפשים למדגרה?" התפללה שירה.

"באמת איך?" שאלה נגה.

"אמא שלי ספרה שהרב קאפח אהב לשותות בכל יום ביצה טרֵיה. הוא נקב בביצה שני חרים קטנטנים - אחד בראשה ואחד בתחיתה. לאחר ששתה את הביצה, שמר את הקלפה הריקה. לפני פורים היו באסף שלו הרבה קלפות שלמות של ביצים.

הרבנית תפרה בגד ארוך בצורת ביצה, השחילה את כל הביצים כמו חרוזים, והכינה מהם שרשראות.

על התחפשות תלו את מחרוזות הביצים. לראש הכינו כובע, עליו תפרו בבה דמית תרנגלת."

"זו נדאי הייתה תחפשות מיחדת!" התלהבה שירה.

"אריה ונעמי הם הילדים של הרב והרבנית קאפח. לפני הרבה שנים, כשהם עוד היו קטנים, אמא שלי הייתה אז רק ילדה והיא גרה בבית שלי. היא ספרה לי שבכל שנה חשב הרב על תחפשות מיחדת."

"מענין מאוד! למה התחפשו ילדי הרב?" שאלה אילנה הגננת.

"פעם אחת הם התחפשו לקפסת גפרורים. הדביקו המון המון גפרורים לבגד בצורת קפסה, בפעם אחרת הכינו להם הרב והרבנית תחפשות של מדגרה."

"מדגרה?" הפתעו נגה ונדב, "מה זו מדגרה בכלל?" "מדגרה, הסבירה

"יש שם עץ חדש", אמרה נגה שנעמדה לידה, והביטה אל שער הכניסה.

"עץ? ליד השער?"

"כן, עץ חדש!" צחק נדב.

"איך יכול להיות שבלילה אחד צמח לו עץ ליד השער, ולא סתם עץ! - עץ שהולך ומדבר!" חיכה אילנה הגננת.

"זהו אביעד, הוא התחפש לעץ!" קראו כולם בשמחה.

"נכון", צחק אביעד, "זו תחפשות שהמציא הרב. אמא תפרה לי ענפים ועלים על החלצה והמגבעת, בדיוק כמו התחפשות שהכינו הרב והרבנית לילדים שלהם, אריה ונעמי."

"אסתר המלכה, מרדכי היהודי, שוטר נכבדת, וכו', גם אתה, עץ ירק וקטן - הגיע זמן לסדר את הגן, להתפלל ולחגג את חג פורים." אמרה אילנה "התינקת", והחלה לשיר: "ונהפך, ונהפך... ונהפך הוא..." וכל ילדי הגן הצטרפו אליה כולם בשירה ובשמחה.

"גם אני" אמרו נגה ונדב יחדו.

הכו כולם לאביעד, הכו וזכו, אך אביעד המחפש - לגן לא נכנס!

"אני חוששת", אמרה אילנה התינקת, "שאם אביעד לא יגיע עוד מעט, נצטרך להתחיל את התפלה והמסבה בלעדיו."

"רגע, הפעמון בכניסה מצלצל. אולי זה אביעד?" שומחה נגה.

"אני לא רואה שם אף אחד", אמרה שירה שנעמדה ליד החלון.

"חבל, ממש חבל שאנחנו לא ראינו את התחפשות שהכינו הרב והרבנית קאפח לילדים שלהם", אמרו נדב ונגה בצער.

"אז למה אתה מתחפש? איזו תחפשות אתה בחרת - קפסת גפרורים? מדגרה?"

"לא מגלה ולא מגלה..." אמר אביעד, "הכו למסבה ותראו."

בכל יום, כשהגיע אביעד לגן, בקשו ממנו החברים שישגלה להם למה יתחפש בפורים. בכל יום ענה להם אביעד את אותה התשובה:

"לא מגלה ולא מגלה... הכו למסבה ותראו."

סוף סוף הגיע יום המסבה. ראשונים הגיעו נגה ונדב, בידיהם משלוחי מנות לחברים. אחריהם נכנסה גם שירה.

"אילו תחפשות יפות! אני לא מכירה אתכם ולא מצליחה לזהות אתכם!" חיכה אליהם אילנה הגננת, מחפשת לתינקת.

"אביעד כבר הגיע?" שאלה שירה, "אני סקרנית לראות את התחפשות שלו."

קפסת החרקים ותמר זקום

לפנות ערב, כשחזרו יוסף ועזרי מבית המדרש, חצתה חפושית קטנה ושחורה את דרכם. יוסף ועזרי עקבו אחרי החפושית שרצה בזריזות על החול הרך שבצד הדרך. יוסף התכופף, הרים את החפושית והניח אותה על גב ידו.

"נוכל להתבונן בהם וללמוד עליהם, אני אלמד אותך כמו שסבא יחיא למד אותי. כך תדע מאילו מינים של חרקים צריך להזהר," השיב יוסף.

עזרי חשש, אך הרעיון לאסוף חרקים וללמוד עליהם, מצא חן בעיניו מאד. הוא הכיר את יוסף וסמך עליו שידע להשמר ולהזהר. יחד חפשו שניהם חרקים מסוגים שונים, לכדו אותם ושמרו אותם בקפסה מיחדת. בכל יום, אחרי שחזרו יחד מבית המדרש, התבוננו בחרקים שאספו, בדקו מה הם אוכלים, כיצד הם מתקדמים ומתחפרים בחול, במה הם דומים זה לזה ובמה הם שונים זה מזה.

"יוסף, תראה, לחלק מהחרקים שתפסנו יש שני זוגות של כנפים." "אהה, למרות זאת, לא כל החרקים מסוגלים לעוף."

"בא נספור כמה רגלים יש להם!" "יש רגלים. מעניין, לכל החרקים שתפסנו יש שלשה זוגות של רגלים!" אמר עזרי בפליאה.

"אתה יודע," אמר יוסף, "סבא למד אותי שלכל חרק וחרק יש סוג שונה של רגלים. הנה, תסתכל - לחגב הזה יש רגלים אחוריות שמתאמות לקפיצה, לזה - רגלים שמתאמות לחפירה בחול, ולזה - רגלים שמתאמות לריצה."

בכל יום גלו יוסף ועזרי דברים חדשים על החרקים שאספו, עד שבאחד הימים החליטו שהגיע הזמן לשחרר אותם לחפשי.

"יש לי רעיון," אמר יוסף ולחש דבר מה על אזנו של עזרי. עזרי הקשיב

"מה אתה עושה!" קרא עזרי ופסע שני צעדים לאחור, "חרקים עלולים להיות מסכנים!"

החפושית עמדה על כף ידו של יוסף, הססה לרגע, אחר כך החלה לצעד לארץ זרועו, ואז, ללא כל אזהרה - התעופפה ונעלמה.

"אתה לא זוכר שהמורי למד אותנו את הפסוק: 'ונשמרתם מאד לנפשתיכם?' גם סבא שלך מזהיר אותך ואומר לך כל הזמן: 'השמר לך ושמר נפשך מאד!'"

"אל תפחד," הרגיע יוסף את עזרי, "אני נשמר ויודע להזהר. אני מכיר סוגים רבים של חרקים, חפושית זו אינה מסכנת."

"איה אתה יודע?" שאל עזרי.

"סבא יחיא מלמד אותי. יש סוגים רבים של חרקים." "אתה מכיר את כל הסוגים והמינים של החרקים?" התפלא עזרי.

"לא! מה פתאום, יש המון המון סוגים של חרקים. רוצה שנתפס ונאסף חרקים יחד?"

"מה נעשה אתם? למה שנאסף אותם?" שאל עזרי.

ברב קשב, צחק למשמע הדברים, והנהן בראשו לאות שהוא מסכים עם הרעיון.

למחרת בבקר הגיעו שניהם עם קפסת החרקים לבית המדרש.

מיד הצטופפו סביבם כל החברים, סקרנים לראות מה הביאו אתם בקפסה.

"איזו קפסה גדולה!"

"מה יש לכם שם?"

"תפתחו את הקפסה!" בקשו כלם.

יוסף ועזרי חיכוזה לזה, ואז, ללא כל אזהרה ובלי לומר מלה, הניח יוסף את הקפסה ליד דלת הכניסה ופתח אותה לרוחה. החרקים נשבתו הקפסה לא הססו לרגע ומהרו לברח החוצה.

כשראו החברים של יוסף ועזרי את החרקים יוצאים מן הקפסה, נבהלו ומהרו גם הם לברח מהכפתה.

יום עבר ועוד יום, הקיץ חלף, החורף נגמר, והנה חלפה לה שנה מאז שחררו יוסף ועזרי את החרקים בכפתה.

באחד הימים, כשישבו שניהם בבית המדרש ולמדו בשקידה, ראה עזרי על הקיר מולו עכבישה גדולה טווה קורים בפנת החדר, קרוב לתקרה.

"יוסף, הבט לשם!" אמר עזרי והצביע על העכבישה. "איפה? לאן?" שאל יוסף.

"שם למעלה, בפנה, מעל החלון ישנה עכבישה גדולה. אולי נגדל אותה כמו שגדלנו את החרקים בשנה שעברה?" הציע עזרי.

"אני מקוה שיהיה לי זמן," אמר יוסף, "אני לומד עכשו עם סבא שלי דברים רבים." "מה אתה לומד עם מורי יחיא?" התענין עזרי.

"סבא מלמד אותי להכין את הקלף ואת הדיו לכתיבת מזוזות וספרי תורה. בכל ערב אני גם לומד את הלכות ודינים מתוך ספר 'משנה תורה' של הרמב"ם,"

אמר יוסף, "אצל הרב יהודה ימיני הצורף, אני לומד להכין שרשראות, טבעות ועגילים מכסף וזהב. בשבוע הבא אלו לסאלם הנגר. הוא ילמד אותי להכין מגרות, לנסר ולתקע מסמרים בלי לסדק את העץ." "אתה צודק," אמר עזרי. "אתה לומד המון דברים. אשמח מאד אם נוכל שוב לאסוף חרקים, אפשו ללמד מהם דברים רבים."

"גם אני מקוה," אמר יוסף כשהתקרבו שניהם אל העכבישה להתבונן בה מקרוב.

